

บทที่ 6

สรุปและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “การจัดทำศูนย์ข้อมูลสารสนเทศเพื่อการวิจัยและพัฒนาสินค้าผักปลอดสารพิษ จังหวัดเชียงใหม่ ปี 2551” ตลอดระยะเวลาดำเนินการวิจัย คณะวิจัยได้สร้างและพัฒนา ศูนย์สารสนเทศเพื่อการวิจัยและพัฒนาสินค้าผักปลอดสารพิษ จังหวัดเชียงใหม่ขึ้นเพื่อให้เป็น ศูนย์ถ่ายทอดข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเกษตรปลอดสารพิษให้กับเกษตรกรผู้ผลิตผักปลอดสารพิษในแต่ละอำเภอ รวมถึงการจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศเกษตรปลอดสารพิษบนเว็บไซต์ ที่เชื่อมโยงกับสำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงใหม่และสำนักงานเกษตรอำเภอ สามารถสรุปและเสนอแนะการดำเนินงาน ดังนี้

6.1 สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเพื่อพัฒนาการจัดทำศูนย์สารสนเทศเพื่อการวิจัยและพัฒนาสินค้าผักปลอดสารพิษ จังหวัดเชียงใหม่ สามารถสรุปผลการวิจัยได้ตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา 2 ประการ ได้แก่ ประการแรก เพื่อสร้างและพัฒนาแหล่งข้อมูลเทคโนโลยี นวัตกรรมและภูมิปัญญาของชุมชนทางด้านการเกษตรผักปลอดสารพิษที่สามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้จริงและ ประการที่สอง เพื่อให้เกิดการวิจัยและพัฒนาการถ่ายทอดเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีศักยภาพและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในท้องถิ่นได้อย่างเหมาะสม ผลการวิจัยสามารถสรุปได้ดังนี้

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 แนวทางในการสร้างและพัฒนาแหล่งข้อมูลเทคโนโลยี นวัตกรรม และภูมิปัญญาของชุมชนทางด้านการเกษตรผักปลอดสารพิษที่สามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้จริง

การจัดตั้งศูนย์สารสนเทศเพื่อการวิจัยและพัฒนาสินค้าผักปลอดสารพิษ จังหวัดเชียงใหม่ครั้งนี้ คณะวิจัยได้จัดอบรมเชิงปฏิบัติการให้กับบุคลากรจากสำนักงานเกษตรท้องถิ่น และเกษตรกรผู้ผลิตผักปลอดสารพิษภายใต้โครงการ “ความร่วมมือการพัฒนากระบวนข้อมูลสินค้าผักปลอดสารพิษ จังหวัดเชียงใหม่” ซึ่งการอบรมครั้งนี้เป็นการอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อการบริหารจัดการระบบฐานข้อมูลเกษตรปลอดสารพิษและการบริหารงานระบบฐานข้อมูลเกษตรปลอดสารพิษบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของศูนย์บริหารจัดการผักปลอดสารพิษบน

เศรษฐกิจพอเพียง(<http://www.mcs.okrd.org>) โดยโปรแกรมบริหารจัดการเว็บไซต์ Joomla! ผลสำเร็จของโครงการวิจัยเรื่อง “การจัดตั้งศูนย์สารสนเทศเพื่อการวิจัยและพัฒนาสินค้าผักปลอดสารพิษ จังหวัดเชียงใหม่” ครั้งนี้ทำให้เกิดศูนย์สารสนเทศเพื่อการวิจัยและพัฒนาสินค้าผักปลอดสารพิษประจำอำเภอต่างๆ ทั้งสิ้น 6 อำเภอได้แก่

- 1) ศูนย์สารสนเทศเพื่อการวิจัยและพัฒนาสินค้าผักปลอดสารพิษ อำเภอแม่วาง
เว็บไซต์ <http://www.mcs.okrd.org/training/maewang/mcsshop/>
- 2) ศูนย์สารสนเทศเพื่อการวิจัยและพัฒนาสินค้าผักปลอดสารพิษ อำเภอสันป่าตอง
เว็บไซต์ <http://www.mcs.okrd.org/training/sanpatong/mcsshop/>
- 3) ศูนย์สารสนเทศเพื่อการวิจัยและพัฒนาสินค้าผักปลอดสารพิษ อำเภอสารภี
เว็บไซต์ <http://www.mcs.okrd.org/training/saraphi/mcsshop/>
- 4) ศูนย์สารสนเทศเพื่อการวิจัยและพัฒนาสินค้าผักปลอดสารพิษ อำเภอเมือง
เว็บไซต์ <http://www.mcs.okrd.org/training/maung/mcsshop/>
- 5) ศูนย์สารสนเทศเพื่อการวิจัยและพัฒนาสินค้าผักปลอดสารพิษ อำเภอคอกยสะเก็ด
เว็บไซต์ <http://www.mcs.okrd.org/training/doesaket/mcsshop/>
- 6) ศูนย์สารสนเทศเพื่อการวิจัยและพัฒนาสินค้าผักปลอดสารพิษ อำเภอพร้าว
เว็บไซต์ <http://www.mcs.okrd.org/training/praw/mcsshop/>

ศูนย์สารสนเทศเพื่อการวิจัยและพัฒนาสินค้าผักปลอดสารพิษทั้ง 6 อำเภอได้เป็นศูนย์แหล่งการถ่ายทอดข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเกษตรปลอดสารพิษของเกษตรกรและเป็นศูนย์ที่เชื่อมโยงเครือข่ายเกษตรกรผู้ผลิตผักปลอดสารพิษในระดับอำเภอและขยายผลสู่การเชื่อมโยงสู่ระดับจังหวัดต่อไป

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 แนวทางในการวิจัยเพื่อสร้างและพัฒนาการถ่ายทอดเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีศักยภาพและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในท้องถิ่นได้อย่างเหมาะสม

ศูนย์สารสนเทศเพื่อการวิจัยและพัฒนาสินค้าผักปลอดสารพิษ จังหวัดเชียงใหม่เป็นอีกหนึ่งช่องทางที่ช่วยทำให้การติดต่อสื่อสารรวมถึงการเชื่อมโยงเครือข่ายระหว่างเกษตรกรผู้ผลิตผักปลอดสารพิษ จังหวัดเชียงใหม่ ตลอดจนการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์สำหรับเกษตรกรเป็นไปได้อย่างรวดเร็วภายใต้ต้นทุนที่ไม่สูงมาก เทคโนโลยีนี้สามารถลดอุปสรรคของการสื่อสารด้านระยะทางและเวลาสูง การดำเนินงานของศูนย์บริหารจัดการโครงการผักปลอดสารพิษ บนเศรษฐกิจพอเพียง (Management Center for Clean Vegetable under Sufficiency Economy Concept: MCS) ภายใต้การดำเนินงานของกิจวิจัยเพื่อพัฒนาท้องถิ่นมหาวิทยาลัยราช

ภักภูเชียงใหม่ (The Office of Knowledge for Research and Development: OKRD) กับสำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงใหม่และสำนักงานเกษตรท้องถิ่นได้กำหนดแนวทางในการสร้างและพัฒนาการถ่ายทอดเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีศักยภาพและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในท้องถิ่นได้อย่างเหมาะสม ในประเด็นต่างๆ ได้แก่

- 1) การให้บริการด้านการให้คำปรึกษาด้านข้อมูลและเทคโนโลยีการเกษตรปลอดสารพิษ อันเป็นงานบริการหลักของศูนย์สารสนเทศเพื่อการวิจัยและพัฒนาสินค้าผักปลอดสารพิษ จังหวัดเชียงใหม่
- 2) การให้คำปรึกษาทางด้านการจัดการผลิตผักปลอดสารพิษให้กับเกษตรกร
- 3) การส่งเสริมและแนะนำแนวทางในการผลิตผักปลอดสารพิษที่ถูกต้องตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- 4) การให้คำปรึกษาและแนะนำการแก้ไขปัญหาโรคพืชและแมลงศัตรูพืช
- 5) การแนะนำการใช้เทคโนโลยีทางการเกษตรที่เหมาะสมกับเกษตรกร ซึ่งศูนย์สารสนเทศเพื่อการวิจัยและพัฒนาสินค้าผักปลอดสารพิษ จังหวัดเชียงใหม่มีบุคลากรจากสำนักงานเกษตรที่มีความรู้และความเชี่ยวชาญที่สามารถให้คำปรึกษาได้อย่างถูกต้อง
- 6) นอกจากนั้นศูนย์สารสนเทศเพื่อการวิจัยและพัฒนาสินค้าผักปลอดสารพิษ จังหวัดเชียงใหม่ยังให้บริการในการเผยแพร่องค์ความรู้ทางการเกษตรปลอดสารพิษที่ได้จากการผสมผสานระหว่างองค์ความรู้ทางวิชาการกับภูมิปัญญาท้องถิ่นของเกษตรกรรวมถึงการถ่ายทอดเทคโนโลยีและทำการวิจัยต่อยอดองค์ความรู้ร่วมกับชุมชน เพื่อให้ชุมชนได้มีโอกาสเรียนรู้ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์กับการจัดการผลิตผักปลอดสารพิษของชุมชน เช่น การนำเสนอสินค้าผักปลอดสารพิษที่เกษตรกรผลิตขึ้นผ่านทางศูนย์สารสนเทศเพื่อการวิจัยและพัฒนาสินค้าผักปลอดสารพิษ เพื่อขยายช่องทางทางการตลาดสู่ผู้บริโภคได้ในทุกระดับ

6.2 ข้อเสนอแนะ

เพื่อให้การดำเนินงานในการพัฒนาศูนย์สารสนเทศเพื่อการวิจัยและพัฒนาสินค้าผักปลอดสารพิษ จังหวัดเชียงใหม่ ต่อไปในปี พ.ศ. 2552 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรทำการบูรณาการกันทุกฝ่าย ทั้งกลุ่มเกษตรกรผู้ผลิตผักปลอดสารพิษ สำนักงานเกษตรตำบล สำนักงานเกษตรอำเภอ และสำนักงานเกษตรจังหวัด ในการผสมผสานกันนำเสนอข้อมูลการผลิตและการตลาดสินค้าผักปลอดสารพิษของจังหวัดเชียงใหม่ เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ที่มีประสิทธิภาพต่อเกษตรกรผู้ผลิตเป็นที่ตั้ง กล่าวคือ ควรใช้สื่อสารสนเทศที่ทางผู้วิจัยได้จัดทำขึ้นนี้ให้เป็นประโยชน์ต่อ

เกษตรกรให้เกิดอาชีพเสริมในการผลิตผักปลอดสารพิษอีกทางเลือกหนึ่งของการเพิ่มรายได้ให้กับครัวเรือนอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว กล่าวโดยสรุปประเด็นข้อเสนอแนะได้ดังนี้

(1) เกษตรกรควรวางแผนการผลิตผักปลอดสารพิษตามฤดูกาลเป็นหลัก อาศัยข้อมูลที่ได้จากคำสั่งซื้อของผู้บริโภค ผ่านศูนย์สารสนเทศเพื่อการวิจัยและพัฒนาสินค้าผักปลอดสารพิษ จังหวัดเชียงใหม่ เพิ่มขึ้นอีกช่องทางหนึ่ง จะสามารถทำการผลิตได้อย่างต่อเนื่อง ตลอดทั้งปี

(2) ผู้บริโภคสามารถสั่งซื้อสินค้าผักปลอดสารพิษ ที่ได้รับมาตรฐาน GAP ผ่านศูนย์สารสนเทศเพื่อการวิจัยและพัฒนาสินค้าผักปลอดสารพิษ จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งจะมีความมั่นใจในความปลอดภัยในผลิตภัณฑ์ อีกทั้งสินค้ามีความหลากหลาย สด ใหม่อยู่เสมอ

(3) หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งกลุ่มเกษตรกรผู้ผลิตผักปลอดสารพิษ สำนักงานเกษตรตำบล สำนักงานเกษตรอำเภอ และสำนักงานเกษตรจังหวัด ควรบูรณาการร่วมมือกันในการปรับปรุงและพัฒนาศูนย์ฯ อย่างต่อเนื่อง และสม่ำเสมอ เพื่อให้ผู้ผลิตและผู้บริโภคผักปลอดสารพิษ สามารถใช้ประโยชน์จากศูนย์ฯ อย่างเต็มประสิทธิภาพ โดยเฉพาะการปรับข้อมูลการผลิตผัก ข้อมูลราคาผัก ควรปรับให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ เพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นทั้งผู้ผลิตและผู้บริโภคได้อย่างยั่งยืน